

A HOLNAP HŐSE.

Irta: Kézai Béla.

EGY IDŐ ÓTA kedvező hangulat alakult ki a sajtóban a Holnap Hőse mellett. Öles vezércikkek láttak napvilágot, amelyek a hön óhajtott és várt Hőst reklamálták. Költemények születtek meg ebben a rajongó, lelkes várakozásban, melyeknek ez volt a gyakran visszatérő refrénjük: Hol lappang a Holnap Hőse? Népgyűléseken türelmetlen beszédek hangzottak el s így nyugtalanítottak: Jelentkezzék már a Holnap Hőse!

A Holnap Hőse azonban nem jelentkezett. Gyáva volt és kényelmes ember. Szeretett volna továbbra is szerény magánember maradni, továbbra is a szürke, de biztos mának élni. Sokszor valósággal menekülnie kellett a kutató, fürkésző tekintetek elől.

Az embereknek nagyon rosszul ment a soruk, unták és utálták a jelent. Valami mámorosító tömegélményre vágytak. Keresték a bálványozott hőst, a holnap nagy emberét, akitől csodákat és elragadó ötleteket vártak. Az egyik legnagyobb bulvárlap külön nyomozóosztályt állított fel és naponként tájékoztatta a türelmetlen közvéleményt a Holnap Hőse napi életének minden mozzanatáról. Az egyik szemfüles riporter jelentette, hogy a Holnap Hősét az Omikron kávéházban látta, amint kávét szürcsölt dupla habbal. Ezzel egyidőben megleste a másik, hogy a Holnap Hőse galambokat etetett a Ferenciek-terén. Délután a ligetben látták: tojáshéjra lőtt sörétes puskával, majd a hullámvasúton szórakozott. Minden alkalommal sikerült megugrania a leleplezés elől. A közönséget felbőszítette a Holnap Hősének az az állítólagos kijelentése, hogy nem hajlandó kötélnék állni s nem vállalja a rávárakozó, megtisztelő szerepet. Egyszerű nyárspolgár akarok maradni! — kiáltotta.

Homloka borús volt, tekintete riadt és a lelke nyugtalan. Egész megjelenése az üldözött vad benyomását keltette.

Réggel korán elszökött hazulról s lakását gyakran változtatta, nehogy otthon találják s diadalmenettel vigyék a fórumra. Egy idő óta nem mert ujságot sem olvasni, mert felingerelte és elszomorította, hogy mindig róla írtak a lapok. A vezércikkírókat esküdt ellenségeinek tekintette, mert valóságos társadalmi nyomozásra szólították fel miatta a közvéleményt. Régebben szerette a verseket is, de utóbb egyet sem olvasott, mert mindegyik, mintha összebeszéltek volna, őt aposztrofálta. Émelygett a gyomra a sóvárgó, dicsőítő dithirambusoktól. A politikusok beszédei megriasztották, mert mindenáron a nép holnapi vezérévé akarták kikiáltani őt.

Nem mert belépni az étterembe, mert minden szem feléje fordult

várákozón, dühödt, követelő arckifejezéssel . . . Azt várták, hogy az asztalra ugorják és bejelentse : «Hölgyeim és uraim, megadom magam. Igenis, én vagyok a Holnap Hőse, akire várnak, akit óhajtva sejt szívük. Rendelkezzenek velem. Mindent megteszek, amit a közboldogság érdekében várnak tőlem !»

A Holnap Hősét azonban nem szédítette becsvágy — ülve maradt s arra gondolt, milyen ízletes becsináltlevest eszik nemsokára. Ez bizonyára többet ér minden hírnévnél, dicsőségnél és diadalmenetnél.

Máskor kiszökött a Dunapartra s megbujt a kőrakások között. Lopva körülnézett, figyelik-e, nyomában vannak-e s amikor látta, hogy üldözői egy pillanatra elmaradtak, kicsomagolta a tegnapi estéről maradt tőpörtyűt — és falatozott. Sietve, mohón dobálta magába a pörkölt húsdarabokat. Nyugtalan volt, mert attól tartott, hogy valaki felismeri és rákiált : «Nézzétek csak, ott heverészik a Holnap Hőse és táplálkozik. Még hozzá közönséges tőpörtyűt eszik, ahelyett, hogy étlen-szomjan értünk dolgozna és megmutatná, mit tud tenni az érdekünkben !»

— Megvan a véleményem a maguk hőseről ! — mondotta egy külföldi úr a szomszédjának, aki áhitattal nézte a Holnap Hősét.

— Hallja az úr, ne sértegesse a mi hősünket — kiáltotta vissza egy sötétarcú ember. Mit tudja ön, hogy a tőpörtyűévés közben milyen gondolatok szikrázhatnak a lelkében, amiket holnap a köz érdekében valóra vált. Milyen kitűnő dolgunk lesz, ha majd elérkezettnek látja az időt, hogy síkra szálljon értünk !

Igy vitatkoztak felette, amíg a tőpörtyűt falta gyanútlan.

Nem mert belépni a trafikba, hátha felismerik. Nem ült villamosra, mert attól tartott, hogy a kalauz lecsöngeti a kocsit s átadja a rendőrnek.

— «Itt van a Holnap Hőse, aki már napok óta bujkál, amerikázik, szerénykedik és a közömböst játssza. Most azonban megcsíptem, végre ! Kérem, biztos úr, igényt tartok a kitűzött jutalomdíjra !»

Ezért nem ült villamosra. A rendőrt is elkerüli. Hátha nála van a személyleírása és lefűleli. Ha sok embert látott az utcán, menekült. Félt az utcai ismeretségtől.

Az imént is megállította valaki az utcán. Vidéki bácsinak látszott és tájékozatlannak. Beszélgetés közben azonban kiderült, hogy az öreg urat az egyik vidéki választókerület polgársága küldte fel, hogy megkeresse a Holnap Hősét, valami ártatlan ürüggyel elcsalja a városból s hogy ha kell, erőszakkal is megválasztják képviselőnek. Bizalmasan megkérdezte tőle, ismeri-e a Holnap Hősét s ha igen, mennyiért hajlandó elárulni a rejtekhelyét. Az ügy nagyon sürgős, mert a kerület dolgai rosszul állanak s igazán szükség volna egy nagyreményű, hős népvezetőre.

Ő azonban óvatos ember léteire kitért a válasz elől és elsietett.

Éppen jókor menekült, mert az egyik parlamenti párt kiváló titkára megismerte. — «Hé, emberek, tisztelt választópolgárok! — kiáltott stentori hangon a tér közepén. — Ott menekül a Holnap Hőse! Fogják meg! Tépjék le róla az álszakált! Fogják meg!»

Azonban még ez egyszer szerencséje volt. Idejében eltűnhetett rajongó üldözői elől. Nem ült a liftre. Remegő inakkal, zakatoló szívvel felmászott a hatodik emeletre és besurrant a lakásába, mint a tolvaj.

A kulcsot megfordította a zárban kétszer és eltorlaszolta a bejáratot. Kimerülten omlott a diványra és sírni kezdett. Hosszasan, fájdalmasan sírt. «Nem viselhetem el ezt a szörnyű hajszát». — Zokogta. — Úgy érzem, meg kell adnom magam a dicsőséges sorsnak. Fel kell áldoznom magam a közért. Rá kell szánnom magam annak a mámorító örömnök befogadására, amit a hatalom birtoklása jelent. Elhatározta, hogy nem bujkál tovább. Holnap megállítja az első embert az utcán és bemutatkozik: «Én vagyok a Holnap Hőse, akit keresnek, akitől világboldogító tetteket várnak. Én vagyok az áhított valaki, akiről cikkeznek, akiről áradozó verseket írnak a költők. Én vagyok az, akit a parlamentben is reklamáltak. Rendelkezésekre állok, fenséges nép! Hőshöz illően vállalom mindent, ha kell, programot adok, ha kell, fogadom a sajtó képviselői is. Vállalom a történelmi nagyság mártírszerepét!» Megadással hajtotta le a fejét. Csodálatos béke és elszántság költözött a lelkébe. Képzeletben szájalommal ölelte magához az emberiséget, amelyet holnaptól kezdve ő boldogít s amely epedve, türelmetlenül vár reá.

Ebben a felmagasztosult lelkiállapotban dolgozott otthon hajnalig. Elrendezte a könyveit, az íróasztalát. Egy-két sürgős levélre válaszolt még. Utolsó este volt magánember s temetnie kellett szerény multját.

Lefekvés előtt, amikor minden személyes ügyével végzett, arra gondolt, hogy régi szokásához híven, talán utoljára, tánczenét hallgat Londonból. Holnaptól kezdve, hogy hős lesz, úgy sem ér rá ilyen intim és szabad gyönyörűsége.

A Holnap Hőse azonban ijedten zárta el a rádiót, mert a szpiker éppen az ő személyleírását közölte a nagyvilággal. — «Igazán nem bujkálhatok tovább — rebegette keserű szájjal. — Holnap, ha nem jelentkezem, még a sztratoszférában is keresni fognak! . . .»

SZÉL SE ÉRI!

*Szél se éri, csak verőfény,
mégis hull a falevél.
Nem várja, míg vihar tépi,
elmúlt a nyár, nem remél.*

*Nekem is jobb volna menni,
míg csalóka fény ragyog,
nyári hittel vihar előtt,
ha úgylis soron vagyok.*

Réz Gyula.